

Informace ze zdravotnictví Kraje Vysočina

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
10. 9. 2014

7

Činnost praktických lékařů pro dospělé v Kraji Vysočina v roce 2013

*Activity of General Practitioners for Adults
in the Kraj Vysočina Region in 2013*

Souhrn

Primární péči o dospělou populaci zajišťovalo k 31. 12. 2013 v Kraji Vysočina 224 praktických lékařů pro dospělé (přepočtený počet na plné úvazky). Na 1 lékaře pro dospělé připadalo v krajském průměru 1 744 registrovaných pacientů. Bylo provedeno 1,7 milionu ošetření-vyšetření, z toho preventivní prohlídky představovaly 6,3 %. Zajištění primární péči o dospělou populaci se dlouhodobě výrazně nemění, nepříznivě se však vyvíjí věkové složení praktických lékařů pro dospělé.

Summary

Primary care for adults in the Kraj Vysočina Region as of 31. 12. 2013 was provided by 224 general practitioners for adults (in full time equivalent). Per 1 GP for adults there were on the average 1 744 registered patients. GPs for adults performed 1,7 examinations. Preventive examinations represent 6,3 % of the total number. Provision of primary care for adults does not change markedly in long terms, but the age structure of physicians evolves unfavourably.

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní oddělení (pracoviště) oboru praktického lékaře pro dospělé všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na příslušný rok. Formuláře výkazů se závaznými pokyny a edice IZK o činnosti oborů v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu www.uzis.cz.

V roce 2013 zabezpečovalo ambulantní péči v oboru praktických lékařů pro dospělé 224,39 lékařů a 223,54 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále ZPBD). Údaje o personálním zabezpečení a činnosti oboru praktický lékař pro dospělé a z nich vypočtené ukazatele uvedené v tabulkách a komentované v textu se týkají pouze těch zařízení, která odevzdala výkaz. Návratnost výkazů činila ve sledovaném roce 94,6 %.

U praktických lékařů pro dospělé bylo registrováno 391 tisíc osob. V průměru na 1 úvazek praktického lékaře pro dospělé připadalo 1 744 registrovaných pacientů (v ČR 1 616). Nej hustější síť ordinací praktických lékařů pro dospělé (tj. nejnižší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře) je v okrese Třebíč (1 594 registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře). Naopak nejvyšší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře (1 869) vykázal okres Žďár nad Sázavou. Rozdíl mezi maximální a minimální okresní hodnotou tohoto ukazatele činil 275 osob.

Praktičtí lékaři pro dospělé provedli v uplynulém roce celkem 1,7 milionu ošetření-vyšetření. V porovnání s rokem 2012 došlo k poklesu počtu ošetření o 71 tisíc. V návštěvní službě bylo provedeno 2,5 % vyšetření, preventivní prohlídky dospělých představovaly 6,3 % z celkového počtu ošetření-vyšetření.

Na 1 registrovaného pacienta připadalo v průměru za rok 4,3 návštěv u praktického lékaře, v roce 2012 to bylo 4,6 návštěv. Okresní hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 3,6 návštěv v okrese Havlíčkův Brod do 4,8 v okrese Pelhřimov.

Z registrovaných pacientů u praktických lékařů pro dospělé bylo dispenzarizováno (bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu sleduje sám praktický lékař nebo lékař specialista) pro hypertenzní onemocnění 93 925 pacientů, pro ischemické nemoci srdeční 38 372 osob, z toho pro infarkt myokardu 3 598 a pro cévní nemoci mozku 12 243 pacientů. Z důvodu obezity bylo dispenzarizováno 48 779 pacientů. Jako obézní pacienti jsou sledováni pacienti, jejichž index tělesné hmotnosti (BMI - kg/m²) je roven nebo větší 30.

Pro nově zjištěná onemocnění bylo v roce 2013 zařazeno do dispenzarizace 5 813 pacientů z důvodu hypertenzní nemoci, 2 562 osob pro ischemickou chorobu srdeční, 1 379 pro cévní nemoci mozku a 2 985 pacientů pro obezitu.

I nadále dochází ke stárnutí praktických lékařů pro dospělé. Jejich věkové složení (podle údajů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2013) bylo následující: do 34 let 18,7 %, 35–44 let 20,4 %, 45–54 let 22 %, 55–64 let 28,7 % a 65 let a více 10,2 %. Postupně „stárnoucí“ věková struktura praktických lékařů signalizuje problém pro budoucí zajištění primární péče. Ke konci roku 2013 tvořili praktičtí lékaři pro dospělé ve věku 55 a více let 38,9 %.

Zpracovala: Ing. Jana Marečková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Brno
Vinařská 6, 603 00 Brno
telefon: 543 559 455
e-mail: jana.mareckova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

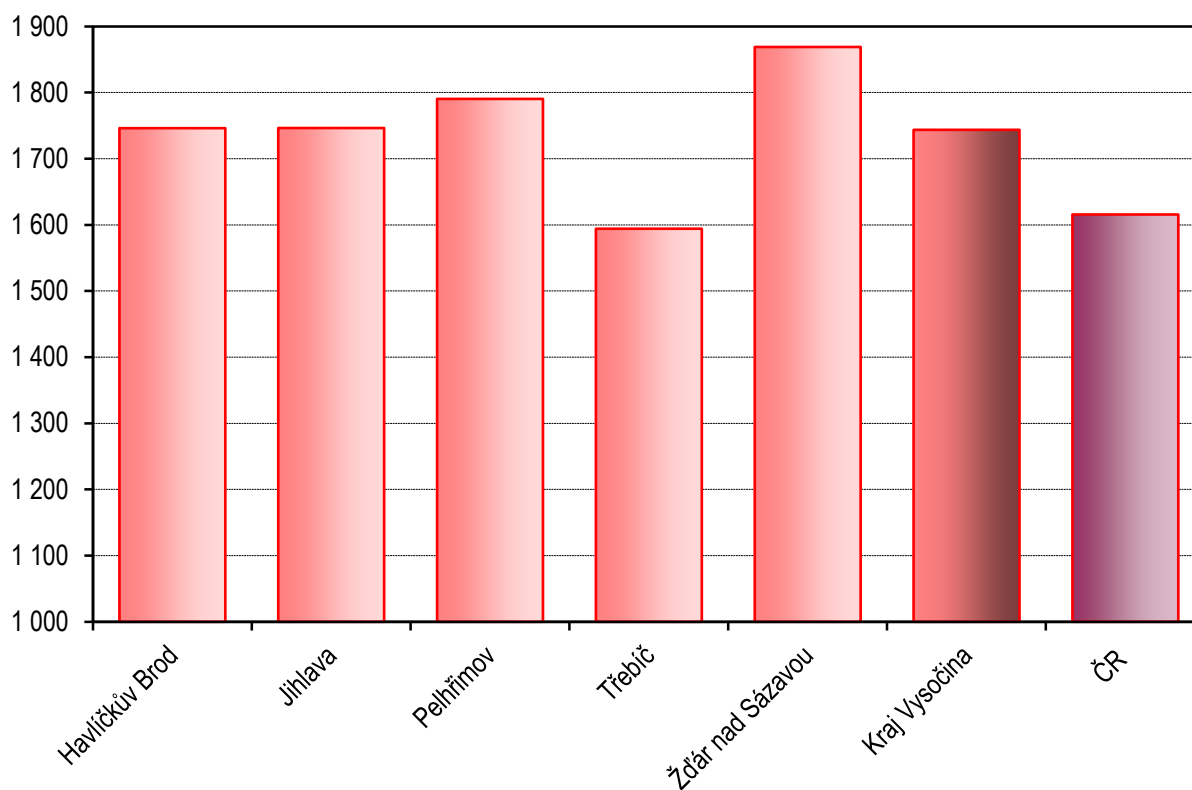
Činnost praktických lékařů pro dospělé

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření-vyšetření		Preventivní prohlídky v % z celkového počtu ošetření- vyšetření	Počet registrovaných pacientů na 1 lékaře
		lékaři	ZPBD ²⁾	na 1 lékaře	na 1 registr. pacienta		
Havlíčkův Brod	43	41,83	43,78	6 341	3,6	6,5	1 746
Jihlava	49	48,35	44,51	7 468	4,3	6,1	1 746
Pelhřimov	35	34,12	34,12	8 683	4,8	6,8	1 790
Třebíč	51	52,29	53,75	6 946	4,4	7,5	1 594
Žďár nad Sázavou	49	47,80	47,38	8 428	4,5	4,9	1 869
Kraj Vysočina	227	224,39	223,54	7 525	4,3	6,3	1 744
ČR	4 741	5 065,36	4 977,58	7 211	4,5	6,5	1 616

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5-§ 21

**Počet registrovaných pacientů
na 1 praktického lékaře pro dospělé v roce 2013**

Dispenzarizovaní pacienti evidovaní u praktického lékaře pro dospělé *)

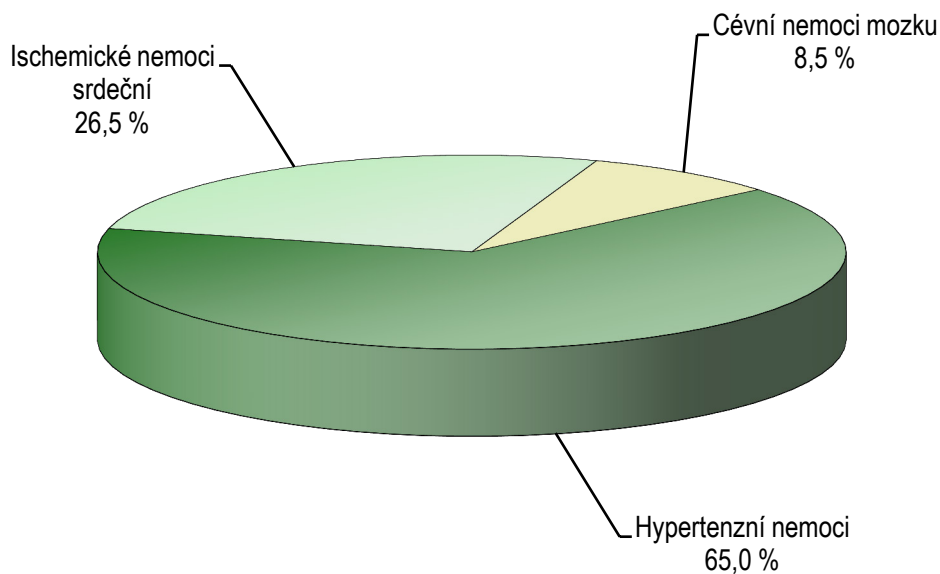
Území	Dispenzarizovaní pacienti na 1 000 registrovaných pacientů pro vybrané diagnózy				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
	(E66)	(I10–I15)	(I20–I25)	(I21–I22)	(I60–I69)
Havlíčkův Brod	130,5	208,5	81,5	6,7	21,5
Jihlava	86,0	238,5	79,8	12,1	30,8
Pelhřimov	164,7	293,2	106,0	10,8	43,3
Třebíč	125,0	274,3	117,7	6,5	34,1
Žďár nad Sázavou	128,7	199,0	105,2	10,0	28,9
Kraj Vysočina	124,7	240,0	98,1	9,2	31,3
ČR	122,4	230,7	91,6	10,4	31,2

Procento dispenzarizovaných pacientů pro nově zjištěná onemocnění z celkového počtu dispenzarizovaných *)

Území	Dispenzarizovaní pacienti pro nově zjištěná onemocnění v procentech z celkového počtu dispenzarizovaných				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
	Havlíčkův Brod	6,6	6,6	7,1	16,5
Jihlava	7,1	6,0	7,7	16,6	15,5
Pelhřimov	5,1	6,6	7,1	18,2	9,6
Třebíč	4,5	5,7	5,9	28,8	8,6
Žďár nad Sázavou	7,5	6,2	6,2	20,2	11,6
Kraj Vysočina	6,1	6,2	6,7	19,6	11,3
ČR	7,0	7,5	7,3	16,1	10,3

*) Uvedeni všichni pacienti z registrovaných pacientů u praktického lékaře pro dospělé, kteří jsou pro vybrané diagnózy dispenzarizováni, bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu sleduje sám praktický lékař nebo odborný lékař

Struktura dispenzarizovaných pro vybrané nemoci oběhové soustavy podle kartoték PL pro dospělé

Dispenzarizovaní pro vybrané nemoci na 1 000 registrovaných pacientů podle kartoték PL pro dospělé

